

ВХОДНІЙ ЩОДНЯ РАНО

Телеф. Редакції: 23-41.
Друкарні: 29-28.
—
В СПРАВІ ОГОДОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.
—
ЦІНА ОДНОГО ПРИЖИРНИКА
20 сот.

(Від нашого кореспондента.)

Париж, 10. травня 1928.

1

Читали ми недавно заповісний, що Пасткаре безсумнісно найбільш дити, властиво навіть єдиний, в Європі дориваний муж наших знів. До таких заповісних краще ставитися скептично: може воно і правда, може й ні. Будучність — єдина алат-ва де перевірити і амрити. А мірімо-буде йд, як завжди, служити відпо-відь на питання: чи був у даного ді-яча геній, себто творча улава й прак-тичний розум, потрібний для вистав-лення великих цілей, а бодай одно-розумної цілі, національний політи-чний батьківщини? Чи була в ньо-му відповідна сила характеру й волі, щоб піти цю здійснити й батьківщи-ну ось так поставити на вишньому пе-бі добробуту, щастя й слави? Чи ларешті — чи може ла одно вико-дять — має він у своїй розпоряди-моості той необчислимий, рідкий та-необхідний елемент успіху й уда-чий — за достачею точної на-ва — називаємо „шастим“?

Несам тільки в одній точці відповість на ці питання, вінпаде відповісти я про „величність державного мужа" зайва річ буде говорити. Щодо генерального французького прем'єра воно так само правда, як воно правда щодо Бісмарка, щодо Дізраеля, Кавруа, тощо.

Признатись мусимо, що покищо Пошкарє в нас трішніх не викликає вражіння ні переможного державного державного мула, ні політичного генія.

II

Кажучи це, яє маємо очевидно на думці самих тільки «верхніх якість» цього міністра: його неважливе, умарно-невдоволене обличчя і його сиринливо-тонкий голосок — це далеко ще на суцїне. Гірше вже — його численні, часті-густі „промови“: це довгі, 1—2—3-годинні тонким голоском, монотонно відчитувані елїборати; слухати їх — смертельна справа. Елїборати ці — точні, повні, дає і чисел, повні адвокатської злогїки і правничої дедукції — плод безперечної щадливості в суворой роботливості, але як вони деревсяні! Яка замудра між них кіє! В першій дїяшій рубаним голосом импровізованїя зявля Бюмарка, навіть у багатьох зявних випадках Клеманса — почували всі „декру Божу“, а тут — дрова і дрова. Але і це кінить кінить на суцїне для величисті державного мужа. Хоча, правда, трохи в дїяшій у видатного парламентарїя. Суцїна буде: що саме Помічкарє уявля собі велике для своєї крїаїні і що триває велике для добра її виї справдї перелїв?

Що він переміг у цих виборах, що-
го для величності за мазо. Нині тут
усі знають, що перемогу накинуду
Полікарму Моска — своєю стро-
гою зброєю французьким кому-
ністам виходити в які-небудь виборчі
компроміси з якою-небудь іншою пар-
тією, будь вона й ліва, будь соціалі-
стична. Постанова ця позбавила ко-
муністів доброї половини мандатів,
а соціалістів і радикалів вона позба-
вила кількадесяти перемог над По-
лікармідами. Комітатори для перемо-
ги теперішньому промієрму — це
було щастя, але припускають рішен-
ня Москви позначити загрозливість

и дручности Поанкарего — было бы, то наименше, переселю.

III.

Поанкаре! Коли трохи уважніше приглядаєтесь політичній кар'єрі цього політика і коли вишукате змісл його політичного життя (життя, як стаття, як книжка, як промова, як аничайний відрхук, може мати глибокий змісл, або і не мати нічого подібного, — то що саме відкриває в ньому як зерно, ядро, тринку вагітність? Чейже на парламентарні й виборчі маневри — піниі правда, дано особистих услихів, але нецікаві й зміст життя? Що інше? Два ідеї, два ідеали, два аусилля: перше — ретанш за 1870-71 і відобрання Алжирі, друге — відбудова підкошеної війною французької грошової системи. Це друге аусилля ще не завершене, воно в курсі наших днів, і ще рано було би судити його. Але нехай навіть — чого Франції широ бажаво — заходи теперішнього прем'єра біля віднові французького гроша і повведуться, то улачі цієї було би замало, щоб засудити для цього потесну назву одного з "великих" державних мужів. Не вперше опс бачила Франція занепад своєї валюти — вона зажила була ще чорніший занепад від Великої Революції і від Наполеонських воєн. Реставрація, а Людовик XVIII-ий, мала зовсім не такше від теперішнього завдання віднові валюти; перевів це завдання блескучо й по мистецькій мілістр фінансів Людовик XVIII-ого і дав осятак на ціле століття дужу й крикну систему грошеву своїй батьківщині — необхідну передумову всякого прослодарського гараду й поступу. Хто у нас бодай чував про ім'я того першорядного реформатора фінансів? У нас? Навіть у Франції мало хто його знає! То був барон Ляї — ніхт не числить його великим державним мужем. П. Поанкаре іде слідами цього забутого (хоча й заслуженого) скарбового реформатора, і... Ідеал його — повторити таке саме діло. Не йому властиво, або ні — а напoleon великих політичних гетів по ному не поставити.

IV.

Значить, тинається реланш і Аль-
засія. Над відчисланим Альзасі-м
Іютарингії Поанкаре (сам льот-
ривієльє), довго, раз тихо, раз голос-
но працював. І мету цю він досягнув.
Не сам, правда, а з допомогою інших,
однак це не зміняє річ. В чому ін-
шому суть питання. А саме: чи не
велика й коштовна діла реланшу і від-
бору Альзасі справді було варто то-
їни, яку вомо коштувало Франції?
Чи діло це, заспокоюючи хвилю на-
ціональну любов власну й честь,
справді підняло Францію на вищий
шабел щастя, добробуту й могут-
сти? Чи альзасця уміча — справді
триває удача? Тришка, а не зфемер-
на? Чи даруюк, який Поанкаре зро-
бив в Альзасі батьківщині, справді
певний і трикий даруюк, а не ми-
нучий, мимолітний, пошестий?

Відбиття Алмазної конгуляції Фран-
цію більше континт (раненіх і не лі-
чили!) в силі піку людей, ніж в полі-
тості в ній проті, в П. дітими.
старшими, жінками. Вже цього оди-
го факту було би достатньо, щоб усум-
нітись у можливість шистого збо-
вотітій. Але сумнівів наших стади-

слаб негативним периністю, якщо врахувати, що відвізання Альберті, незалежно навіть від непомірної і пересторонької ціни вропи, напівості Франції посів важких внутрішніх турбувань, гірше це: посів розкладу, створеної війнами французької держави і падиі.

Продес проти альяських автономістів*, який ведеться тепер у Кольмарі, — симптом небезпек для територіальної Франції безмірно грізний і потаємніший ніж являється їй небезпек, що грозить Франції.

Альзасія гроить Франції захитан-
ням пішої системи держави фран-
цузької, передаю: 1000 містам, а
французькій нації гроить Альзасія
розкладом пореланої батьками єдно-
сти національної.

Одна і друга загроза — безмірно
важка. Коли Франція їх переможе і
коли з проби цієї війни скріплена,
і коли ще в перемозі ціл буде нова
заслуга теперішнього прем'єра, —
то Поанкаре перейде до історії як о-
дин з великих політичних мужів
Франції, як один з добротців фран-
цузького народу, як побільшитель
Батьківщини. А ні, то...

v

Не було в ній жодної антропологічної раси французької: французька людність — бір багатьох різних расових зразків. Нема і по сьогодні племінної азності у Франції. Здебільшого племена живуть у Франції, а де-сютьом рідний мов — латинських германських, кельтських, інших мов. Вся та різноманітність крові і мов ту різноманітність мов скрувала в чудову і могутню, живу єдність династії Капетингів, у 1000-літню мусульманську Революцію і якобінський централізм цю єдність ще закріпила, цю єдність до ще вищої ступеня підняла. Мова Парижа в околиці стала єдиною мовою цілої Франції. Париж — найбільше в світі центром найбільше в світі і в історії централізованої держави і нації. Всі життєві нерви Франції сходяться в Парижі, все, що французьке — виголошується в париській мові: по мові французька.

А порушити хто цей адміністративний централізм і цю виключність французької мови й культури. — то вся французька формація вийде в небезпечку крізу.

* Пропел цей передочера поспитався відомим засудом. Чотирьох його учасників засуджено на віру терми по рокам в засуджених зазначено. — Ред.

Сьогодні й завтра.

Кожна політична емігранка є анатомією ненормальних людей і ненормальних явищ. Зовсім природно, що — будучи явищем ненормальності — вона сама є явищем нездоров'я, а значить нездоров'я. Вибита з рельсів нормального життя, відірвана від рідного ґрунту, позбавлена основ існування, приимує вона "гостинність" в чужих країнах, зливає на заску в чужому господарстві А. "обшукана", — вона перебуває в стані специфічної емоції, матеріальна ідує і морального удару. Політична емігранка, особливо жінка, відігнала роль поміжкою в розвитку життя, виступила як поміжкою або пере-

Останній раз у Львові

„ВЕРТЕП НАШИХ ДНІВ“
найновіша серія вибраних

дня 1 червня в годині 8-й вечером
в селі Т-ва Лисенка.

Білети продаються від вівторка, 2004
Рухає 18/4. поверт. 1-2

Набезпека такого доручення самим основ держави в нації французької насувалася — погрозилася воно тенор, між іншим і в котлярському процесі — від відлискової 1918 р. Адама.

Французи думали, так з ними і чинило альясанці: так думало, що 50 років німецької апарції нічого не змінило в Альясанці і що після 1918 р. Альясанці те саме, що перед 1871 р. Вайска поминка, яка може бути фатальною.

Попитиши у федералістичніа Німеччини, Альвасі саме на ново за-омакнувала собі алміаістредіаів аз тоноііі; в поаденім співзінні з лїмпяіа альвасіі прїгаладі собі свою германську мову. Заоходїла відстої від німедької — французькою духового культуру, та баляна звязку з Францією їм, прадла, далї поширилося, оліаче полірі ізд го віросла і сїлдома оновїла проти французького централїзму в адмінїстрації і проти виключності француської мови в школї і житті.

Це джерело автономізму з'являється

Автономіям цей мовляв бути зарезервованим для бретонців, для корсиканців, для басків, тощо. А тоді — що таке Історична Франція?

Коліш Альпасаія мала розложити Францію, то краще було би, якби во-
на осталась була поза Францією —
краще для Франції! чи сього шлю-
го, якому щипали, валялися і доро-
ча величала Французські культури
ніж сварки і ліричні лебедина тун-
ни дрібних племен збавшани-окази
країни.

Усине Полянаре не забуло, то
будучи покоління заміняють його
пам'ять вінком стали великого дер-
жавного мужа. А не забув і ушу-
ти, то переказав він в історію як сини
а великих нещадників.

У кольтмарському процесі — ніки
і не був би його хитрий вислід —
діються безконечно важливі справи
під присуд або ухиленням озлого
чи другого чоловіка або більше цілого
політичного чи агітатора.

В. Паризко

Сьогодні й завтра.

Російська еміграція — розбита громада ненормальних людей. — Мова „бунтуючих людей“. — „Саніція“ рижського транзиту. — Польсько-російський союз проти українців. — Завтра не належить до живих трупів.

Кожен політичний емігрант є свідченням ненормативних подій і ненормальних явищ. Зовсім природно, що — будучи явищем ненормальності — вона сама є творенням, а значить, є ненормальною. Вибита з ретельно нормального життя, вилучена від рідного ґрунту, позбавлена основ існування, примушена «господарити» в чужих країнах, азаміт на азаміт і чужаки в чужих країнах, азаміт на азаміт, — вона перебуває і стає специфічної азаміткою, матеріалізація нужди і морального зупину. Політична еміграція, особливо жовта, по всій своїй різнобічності є розвитком життя, а не його загибеллю, — це жовта або пере-

[illegible]

Николай...
на свету...
и...
Сироты...
...
...

ті люди реформують все і вся, погрому-ють „заурядовані“ і деліють думки про трибунальний поворот на різну землю. Демонічна російська еміграція не виявляла відповідних життєвих сил, навіть не визнавала загарбати задоволення своїм приватним життєвим потребам. Французька аристократична еміграція могла поспіяти менше чимі французької мови, доброго тону і аристократичних салонів, а російська еміграція не лише не може ніщо й нікого вчити, але сама мусить вчитися. Єдине, що понесла в світ російська еміграція — це „пугальські романи“, з алимми англійським способом життя і прийняв-лу англійську літературу, що покривається в пошук аморальності.

Живучи в аномальних умовах, підсичу-ючи горяччими мріями, російська емі-грація від часу до часу стягає на себе у-вагу атентатами на представників радян-ської влади. Атентат на Воронського в Швейцарії, а на Войкова і Лізарьова в Варшаві — ось етапи „протестантської“, а одночасно провокаційно-інтервенційної діяльності російської еміграції. Кожен такий жертвенний акт антикомуністич-ного фанатизма мало шкодить радянській владі, навпаки загострює її сторожність, але зате примушує розслаблену росі-янську еміграцію раз-пораз йти до Каносен в „дизайнін“ держави, роблячи їй все нові уступки. Після останнього атентату сту-дентки Войцеховської на члена радян-ської амбасад у Варшаві Лізарьова, атентату, що випав так не в пору, поль-ська преса заповнила дерзкім відомо-стями польського уряду до російської емі-грації в межах Польщі. Вже не одні впо-вні аистаричко, щоб повалити російську еміграцію до її польських чинників і проголосити союз будучої Росії з топе-оїською Польщею проти українців.

Російська еміграція осудила атентат на Лізарьова, але не в принципі, а тільки то-му, що він може спричинити труднощі Польщі. Після атентату Філософов в своїх статтях у варшавській „За Свободу“ точав підкреслювати основну зміну ро-сійської еміграції в справі польсько-ро-сійських взаємин, утожнюючи росій-ську сторону з російською еміграцією тепер, з підсильновою Росією в майбутності. Ще виразніше перелів реві-люційно-російських взаємин Д. Пас-манік в статті „Росія і Польща“ („За Сво-боду“ ч. 117 з 23. травня п. р.).

Незважаючи на атентат на Лізарьова, він зазначає, що протиблизьницький те-рор не є доцільним на порядку, а осо-бливо в Польщі, бо він спричиняє їм ба-гато клопотів, а російським емігрантам багато горі. В інтересах російської емі-грації обертати Польщу від неприємно-стей з боку більшовицької влади. І тим більше, що

„будуча безблизьницька Росія глибоко заінтересована в збереженні мирних до-бросусідських відносин з Польщею. Не може Росія на завтра, після свого ви-мовлення, наїстися окруженою зі всіх боків ворогами. Немарує слід уже те-пер наїстися приятелів і відповідно до того завадзати діяти. Та тут у першу чергу висунувають рижський дого-вір, головни в тієї його частині, яка о-значує східні границі Польщі. З тим треба раз на все помиритися. Тимби-ше, що Польща не заволоділа такими областями і границями, які порушували би життєві потреби Росії, які сто-яли на перепоні її будучому еконо-мічному розвитку“.

Що нічого балтійські держави, де є російське „вікно в Європу“, а що іншого Польща в Фінляндії, яких „ми“ (себто „будуча Росія“) ніколи не могли би ас-симілювати.

Реставрація „будучої Росії“ буде об-декшена оперттям на прихильну москалям Польщу. „Будуча Росія“ не лише не буде вимагати ревізії рижського трактату, але навпаки допоможе Польщі оборонити свої західні границі. І то не лише оборонити.

„Росія („будуча“) заінтересована в змі-ненні Польщі на разупол Німеччини, по-ба раз на все відкрити останню від Grang nach Osten. З огляду на те я (себто Д. Пасманік! — Ред.) переконали, що бу-дуча Росія з кожености санкціонує рижський договір у частині, що торка-ється східних границь. Я не скривав, що Росія незаінтересована і збільшенням кількості її (єї!) українських горожан, заражених сепаратизмом і зовольче-ною ненавистю до Росії. Не мало „ло-потів“ буде у нас, щоб дати собі раду з існуючими у нас десятками мільйонів українців. Буде спокійніше, коли части-на їх лишиться в Польщі згідно з риж-ським договором“.

Таку політику мусить вести російська еміграція, підготувавши атмосферу польсько-російської приязні, а тому „перш усього треба признати рижський договір і всі його наслідки“.

Ось віз і переліз. Цікаво, що російська еміграція нехтує всією роботою комуні-стичних володарів за винятком перепон в українізації і, рижського трактату. Че-репаність і саботаж українізації вона похваляє, а рижський трактат завад-зати санкціонує. Одночасно обізває вона

Найближній Фуляр, Маркізет, ба-лопанні вироб фантазійні Крепінс, легкі авіаційні, поручає в незначній виборі фірма

АНТОНІЯ УВЕРИ

Львів, вул. Галицька 10.

Ті самі новості у фільм: в Стріл, Дрогобичі, Тернополі і Тернолі.

підтримку Польщі проти Німеччини, що-би остання понаратилася на союз з більшо-вниками. На Польщу і Фінляндію не ре-флектує тільки тому, що не могла би їх асимілювати. Іншими словами: „будуча Росія“ рефлектує тільки на такі країни, яких асиміляція є безна. З цієї причини вона ревізує з побільшення „будучої Росії“ українцями, бо вже зі „своїми“ буде мати багато клопотів.

Сказано про і недвозначно. Польська преса („Курер Варшавський“, „Слово Поль-ське“ й інші чорносотенні органи) дуже вдоволені цією „санкцією“ і розвиненням політичної лінії „будучої Росії“. Як ба-чимо, політична лінія Гравських і Коско-ських та інших польських Арачоских перетяглася з лінією російської еміграції і „будучої Росії“. В точці, де ті дві лінії перетялися, горить кривавий напеч: „смерть українцям і Україні!“

Та сьогодні не є ідентичне зі Завтра, а думки й мрії горячково, розслаблені, адеморалізовані і аніхемічної еміграції не все мусить бути здійснені. Взагалі сум-нішим є, чи в „будучій Росії“ теперішня російська еміграція матиме якийнебудь голос, а одночасно сумнішим є, чи Укра-їна буде хилитися в ярм „будучої Росії“. Завтра не належить до людей з емі-граційного емітинку, тільки до широких народних мас, що борються за своє життя і свою майбутність на рідній землі. А ті маси не прислухуються до голосу емі-грантів так само, як живі не прислуху-ються до голосу мерців, а тим менше до голосу живих трунів. А російська емігра-ція є тим живим труном, тим грачем, що вже давно виграла свою карту, а якому лишилося тільки одна розважка: дуло револьверу.

Вистава сучасної культури Чехословаччини.

(Допис з Брно).

З нагоди 10-тих роковин існування Чехословаччійської Республіки, в дні 26. травня — 30. вересня п. р. в Брно на Мо-рані відбувається велика панорамна виста-ва „Сучасної культури в Чехословаччині“.

Велика роль вистави в Чехословаччи-ї — це не тільки і як „кількість“ своєю так і якістю відображають вони загально-му темпові і розмахові культурного і го-сподарського життя держави. Але ця вистава безперечно виконати поза рамками всіх тих численних вистав, що кожного року відбуваються по цілій Чехословач-чині. Уже одним тим, що ця вистава дер-жавно-ювілейна, набула вона характеру загально-ювілейного, а тим самим і від-повідно широкі розміри. Правда, дей-ки час здавалося, що вона цього харак-теру не матиме, бо в уперті боротьбі за місце улаштування вистави між сто-лицею держави — Прагою і містопро-мислом Морави — Брно, висловилася була Прага, що поді вистава сучасної куль-

Жадайте
Французьких
ПАПЕРНИХ
ДО КУРЕННЯ:
JOB

тури буде урядом в Брно, державою од-ино не відімає в ній участі. Та теста до-лоє погодити бож і ініціатива була з Морави і перші матеріальні засоби бу-ли зібрані там же.

По друге є це перша вистава цього ро-ку в Чехословаччині по відношенню до державної незалежності. І хоча Чехо-культура і перед здобуттям цієї незалеж-ності стояла дуже високо, всеж таки не-було першої спроби чехів і словачів да-ти індивідуальний образ свого культурно-го життя.

Вистава має величезний розвиток його-лоючим чиним за останні 10 років, як безперечно не може цілком віднесува-тися і від періоду попередніх, так що в-длітнше собою дієвий вплив і впливо-вий образ культурно-духовного життя Чехословаччини. У виставі бачити також і пліччя а пліччю окремих славі-відділів і національних, як різном і сла-вак: та підкарпатські українці в павіль-онах і експозиціях загально-державних.

Самі місця, де будуть розташовані че-хословаччійські вистави, декілька від-омовили дозволі над р Шварнгове і підвізжж загородного, бернського й-су-парку „Лісарки“. Трапляється поточним з містом ідеально, а на час вистави буде крім того заведене спеціальне автобусо-ве подорожжя.

Ця площа, занята спеціально постав-леними будовами і об'єктами вистави, за-ймає 30 гектарів; а головний виставний павільон — 16.000 кв. метрів, з яких 8-житкової виставової площі — 13.000 кв. метрів. Окремі павільони мають: Мораву, окремі міста, бернський торговельний ярмарок (шоринний), який цього року відбудеться в ринках ювілейної „в-стави Культури“, різні установи і т. п., а крім того численні будови реставра-ційні, забавні, спортивні тощо.

Вистава матиме складуючі відділи:

А) Шкільництво: кінце, середні, ви-щіє фахові. Б) Людина і життя природи. (людина і її здоров'я, використання жи-вої природи, біологія, охорона природ-них пам'яток, психотехніка). В) Людина і земля: природа: земля, фізика, хімія, ма-тематика, техніка і продукція, відносини людини до простору і часу). Г) Дер-жава і право: науки права, держави, со-моуправління. Д) Духовне життя людини: (символізм, філософія, література, жур-налістика, історія, мистецтво, народна освіта, чехословаччійська культура за кордоном).

Цей останній відділ взагалі буде най-розсильнішим і стане осередком вистави, займатиме велика павільонів та матиме багато спеціальних експозицій, як „Е-лектроспоглядство“ — зразкове селян-ське господарство з наменітливим при-міненням електроенергії, мистецький про-мисел — де будуть виставлені не лише зразки мистецько-промислових виробів люксового характеру, але також мо-делі повного досконалого мешкання, що має відповісти всім вимогам сучасного життя людини і т. п.

Книжка, театр, мода, музеї, архів, о-

М. ВОВНЯК.

Ювілей Заведення ім. Оссолінських.

В педію, першого дня Зелених Свят латинського обряду, святкує Національне Заведення ім. Оссолін-ських (Zaklad Ner. Im. Ossolinskich), коротко Оссолінеум, свій столітній ювілей. Назва Заведення походить від його творця — Йосифа Мансимі-ліана Оссолінського, звязаного ро-динними зв'язками з Галичиною. Як один із багатьох членів шляхетської депутатів від станового союзу до Ле-опольда П. показався він найодвін-шим і найспритнішим дипломатом. Згадує про це тому, що від тоді він осів у Відні, де в доріжжя в нього дум-ба добрати бібліотеку, що обіймалаб головні славіянські речі, тим більше, що таке обрання дуже вдалося на-касація монастирів, між іншим і на-сильніших, за Йосифа П. Оссолін-ський виявився від них літ за-любуваним до книг і рукописів. Пу-тище поширило межі обраної біблі-отеки, збираючи також і неславянсь-кі книги. Крім книг збирав також монети в медалі, картини, ризони і таке інше.

Живучи у Відні, владнав не одну уступку для галицьких поляків. Бо політикою займався Оссолінський гарячо. Автор монографії про Оссо-лінеум, проф. Фішер, висловлює прав-доподібність, що ім саме був пер-шим описуном „Zriennika Patr. Po-

laków“ що його редагував у pp. 1792-1798 греко-католицький свшеник Михайло Гарасевич. Як ні було з ці-єю справою, це факт, що Гарасевич був приятелем Оссолінського в остан-ніх роках його життя. Вказує на це те, що оповів у піп справі Генрик Богданський у своїх споминах. З початком березня 1826 р. пухлина в носі не відступала довгого життя Оссолінському.

„Коли намірало на нього — опові-дав Богданський — щоб сповідався, до довгому загальні змалює свшени-ка греко-католицького обряду, барона Михайла Найштера Гарасевича, львів-ського архієпископа, що перебував у Відні я що з ним жив у приятелі. Ве-ршавлянин перед ним і прехав, щоб поховати його без жадної параді, тільки щоб просте вивести в гроб, щоб зем-ля злучилася з землею“. 17. березня по-прощався Оссолінський із світом. По-хорон мав відбутися 19. березня. Вір-шилися віденські поляки, богослови ла-тинського й греко-католицького обря-ду, вершні прерба і Гарасевич. Але цього дня власний похорон не від-бувся, бо грабар не хотів виконати гробу. Тому зазначено труну та зго-жело її в димитарія каплиці. На дру-гий день — оповідав далі Богданський — по похоронному обряду, що його від-працює у руській церкві св. Варвари о. Гарасевич, як пліччя на спштар коло першої години допоздні, але вже мен-ше зібралось нас, бо багатьом пере-шкодило зйняття або шкідливі вики-ди і озвучили приїзди тільки Мис-соровський, також спеціалізований бо-

гозник Пораловський, бузкий кафедр Оссолінського, й о. Гарасевич. У каплиці зостали ми труну в порядку: по від-печатанні й віднесенні віка ми зняли все непорушним і гроб уже був викопаний. О. Гарасевич відпрацює у заліній моротній церкві св. Варвари і везів узяти труну, — ми занесли її до гробу. Сам о. христосомин відсвідав їм молитви й для знак, щоб сповідали зня-труну. Ми не дали штурів грабарям, але обдерли білу крепу, що миталася довила від віка, сповідали її сами. О. архієпископ узяв ризалі і все че-відмовляючи молитви, скінчив у них троті землі й висидів попіл із туди. Залишений грабар прийв нам 10 риза-лів і 100 тридцятьох на переміну заплатав мого. О. Гарасевич розпла-кався, хоча не можна було обмшувати його в тому, щоб був приятелем поляків“. Показався слово-током в о-чах інших. Показався відтергою кре-пою — упиууууу о. своім пліччя й Га-расевич. Дня 20. березня відпрацює о. Гарасевич другий похорон у церкві св. Варвари“.

Стільки Богданський. Я навице не навів його оповідання. Воно по-казує, що в творці Заведення його імені не було неадапти до нашого народу. Не розумів справи й Богдан-ський, коли торочив про те, що Га-расевич не був приятелем поляків, хіба тому, що почувався українцем і то більше на історично-персонній основі, що було висловом його гли-боких ступів над „Litonicom ukrai-нської церкви“ (Annales ecclesiae Ruthenae). Не треба бути дуже здо-

галивим, щоб назвати Гарасевича першим із українців, що користав із бібліотеки Оссолінського, як ще при-кінці XVIII в. користав із неї Ед-гель, пишучи по німечцям свою „Іс-торію України й українських коза-ків, як також історію Галичини й Во-лодимирії“ (Geschichte der Ukraine und der ukrainischen Kosaken, wie auch von Galizien und Lodomerien“). Ця видана в Гаалі 1798 р. книга вказує тим, що відгратала деяку ро-лю в національному освітленні та-лінських українців у часах Шаште-вича.

Таким робом бачимо, що бібліоте-ка Оссолінського сповняла свою культурну місію вже перетим, як-би фондційним актом передав її го-рець у користання сучасних і гра-духих поколінь. Він поновлював її вічно новими книгами, часто згідно з своїми науковими інтересами, що в них шукав розради в бою від у-дарів, що посилалися на Польщу.

Бібліотекарем Оссолінеуму був німеч- із походження Самуїл Богуміл Лі-де, що з цієї бібліотеки головне від-брав матеріал для свого мистецтво-вого елітництва польської мови. Нате-був дуже помічним Оссолінському при побільшуванні бібліотеки. До цієї діли відбував членими маляр-ства по різних околицях, а головні по монастирях і в давнійших вишко-лих. В 1804 р. попливало Ліде до Варшави на директора „Ншю“. По-ньому були бібліотекарями Оссолі-ського знову два німці.

Вже в часі, коли Оссолінський

до набуття

у всіх філіях

П ОУЧУЕТСЯ самостоятельно
комплексный дающий ответы и планы
Александровна Родина. Родина И. С. 11

поручас безконкурентційно, у великій виборі роду чоколадки сметанкової, молочної, десертної і до варення як також чоколадки, кармеліни і пукри. - Не лютуючи рекламною, але якостево знаменитими виробами, зробленими з гарантією чистих смаків, хочемо здобувати призначення найширших кругів, озвучаючи часами найприступніші ціни.

1381 Замовлення приймає Народна Торговля у Львові.

З друкарні Видавничої Спілки „Діло“, Львів, Ринок ч. 10.